

REFERAT

*privind sesizarea înregistrată la UEFISCDI cu nr. 1861/20.7.2018
referitoare la teza de doctorat
a domnului Achim Constantin Cosmin cu titlul
Valențe universale în opera Sfântului Dionisie Exiguul
în lumina noilor cercetări,
susținută la Universitatea Ovidius din Constanța la 19.10.2017*

Subsemnații Prof. univ. dr. Michael FIEGER (Theologische Hochschule Chur), Prof. univ. dr. Ștefan ILOAIE (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca) și Prof. univ. dr. habil. Daniel MUNTEANU (Facultatea de Teologie și Științele Educației a Universității Valahia din Târgoviște), membri CNATDCU, comisia de teologie, numiți membri ai comisiei de lucru pentru analiza sesizării de plagiat privind teza de doctorat „Valențe universale în opera Sfântului Dionisie Exiguul în lumina noilor cercetări”, susținută de dl. Achim Constantin Cosmin la Universitatea „Ovidius” din Constanța, Școala doctorală de teologie, la data de 19.10.2017, în urma verificărilor am constatat că, în general, această teză se caracterizează printr-o *serie de aspecte negative*, necorespunzătoare cu standardele științifice:

1. modul defectuos de citare:
 - fără ghilimele la începutul citării: nota 10, 70, 300, 678, 680, 686-688, 741;
 - fără ghilimele la sfârșitul citării: nota 96, 299, 674-676;
 - două note de subsol pentru un singur citat: nota 76 și 77;
2. citate de jumătate de pagină sau mai lungi, uneori înșiruite unul după altul, depășind împreună mai mult de jumătate de pagină: nota 23, 32, 43, 50, 70, 73, 107, 112 (citat mai lung de o pagină), 121, 372, 373, 382-383, 389-392, 407, 408, 421, 434-435, 437-438, 516, 528, 674-675, 769-770, 774, 779, 785-786
3. șir de citate cu doar câteva propoziții între ele: notele 74-79, 297-303, 785-786;
4. pagini întregi alcătuite din colecții de citate, care deci nu aparțin autorului: 57, 58, 78, 85-86, 99, 101, 102, 104, 105, 109, 116-117, 172-175 (cu citare defectuoasă, fără indicarea exactă a începutului și sfârșitului citatului), 179-182, 215. Deci, cel puțin 22 de pagini ale acestei teze de doctorat constituie un colaj de citate.

Considerăm că profesorul coordonator ar fi trebuit să atragă atenția doctorandului asupra modului deficitar de citare și de redactare a lucrării.

La carențele științifice clare și grave de mai sus se adaugă și *plagiatul*.

În privința sesizării plagiatului, confirmăm faptul că d-l Achim Constantin Cosmin *întrebuințează pasaje fără a cita corect sursele, trezind impresia parafrazării acolo unde de fapt pasajele sunt pur și simplu copiate fraudulos*, de exemplu la pp. 24-25, unde se află pasaje plagiuate din Silviu-Constantin Nedelcu, „Originea scită a Sfântului Dionisie Exiguul”, în *Lumină Lină – Gracious Light, Revistă de spiritualitate și cultură românească*, Anul XVII, Nr. 2, Aprilie-Iunie 2013, pagina 23 (nu 22 cum se afirmă în sesizare!). În tabelul de mai jos prezentăm pasajele din teză alături de cele scanate din articolul menționat:

„O altă presupunere referitoare la originea sa este că ar fi „tătar după neam”, lucru consemnat de Episcopul Chesarie al Râmnicului în prefața *Mineiului pe decembrie* apărut la Râmnic în 1779. Acest fapt semnalat de Părintele profesor Ioan G. Coman și de Părintele academician Mircea Păcurariu într-o recentă lucrare de-a sa, adăugând că în prefața *Mineiului pe decembrie* scrisă de Episcopul Chesarie al Râmnicului este menționat pentru prima dată în teologia românească Sfântul Dionisie Exiguul. Episcopul Chesarie nu specifică sursa de unde a preluat informația aceasta și nu o argumentează în vreun anume fel, astfel că nu o putem considera veridică din aceleași motive pentru care nu putem accepta părerea lui Wilhelm M. Peitz care considera că Sfântul Dionisie Exiguul era de origine ibero-georgiană sau armeană. După alți autori ca Eduard Schwartz, urmat de A. Van Hove sau B. Altaner există opinia că, de fapt călugării sciți ar fi fost goți de limbă latină sau romană. Nu putem, însă, admite nici această ipoteză. (p. 24).

Concluzia pe care o putem observa din analizarea mărturiilor indirecte privind originea Sfântului Dionisie Exiguul și din scurta biografie pe care i-o face Cassiodor, este cea acceptată de marea majoritate a istoricilor și anume, că era scit de neam” (p. 25).

O altă ipoteză cu privire la originea sa este aceea că era “tătar după neam”, lucru consemnat de Episcopul Chesarie al Râmnicului în prefața *Mineiului pe decembrie* apărut la Râmnic în 1779. Acest fapt semnalat de Părintele Profesor Ioan G. Coman¹⁹ și de Părintele Profesor Mircea Păcurariu într-o recentă lucrare de-a sa²⁰, adăugând că în prefața *Mineiului pe decembrie* scrisă de Episcopul Chesarie al Râmnicului este menționat pentru prima dată în teologia românească Sfântul Dionisie Exiguul²¹. Episcopul Chesarie nu specifică sursa de unde a preluat informația aceasta și nu o argumentează în vreun anume fel, astfel că nu o putem considera veridică din aceleași motive pentru care nu putem accepta părerea lui Wilhelm M. Peitz care considera că Sfântul Dionisie Exiguul era de origine ibero-georgiană sau armeană.

După alți autori ca Eduard Schwartz, urmat de A. Van Hove sau B. Altaner există opinia că de fapt călugării sciți ar fi fost goți de limbă latină²² sau romană²³ și, în consecință, Dionisie compatriotul lor, “ca și toți

Concluzia pe care o putem observa din analizarea mărturiilor indirecte privind originea Sfântului Dionisie Exiguul și din scurta biografie pe care i-o face Cassiodor, este cea acceptată de marea majoritate a istoricilor și anume, că era scit de neam.

În nota 7 de la pag. 8 se preia cuvânt cu cuvânt încă un fragment din articolul mai sus menționat, indicându-se, în mod eronat, ca referință, <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cassiodorus>, unde se află doar informații sumare; de altfel, același fragment este reprodus și pe primele rânduri ale p. 22.

Confirmăm, de asemenea, plagiatul din Alexandru Moțoc, *Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul. Părintele erei creștine*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București 2010, pagina 13, 27, 8 și 25.

De remarcat că însăși prima frază cu care începe teza de doctorat este deci plagiată, fără nici o notă bibliografică!

„Introducere

Fiecare popor păstrează ca un tezaur de neprețuit acele personalități creatoare, puternice, de primă ordine, care au îmbogățit zestrea culturii naționale. Cu atât mai mult, pentru un popor, prin excelență creștin ortodox, aceste valori depășesc, în importanță, caracterul unui aport național și dac la progresul cultural universal. Dacă aceste valențe sunt promovate de oameni duhovnicești, aceștia împlinesc, prin creațiile lor, menirea omului de a slăvi pe Dumnezeu. Aceste personalități pot fi considerate, pe bună dreptate, desăvârșitorii formării noastre național-spirituale” (p. 5).

Oricare popor păstrează ca pe un tezaur neprețuit pe reprezentanții săi, care și-au adus contribuția la zestrea culturii mondiale. Pentru un popor eminent creștin ortodox aceste contribuții depășesc, în importanță, caracterul unui aport la progresul cultural universal, dacă acestea sunt promovate de oameni duhovnicești care împlinesc, prin creațiile lor, menirea omului – slăvirea lui Dumnezeu. Ar fi de neiertat pentru

(p. 13)

„Conducătorii eparhiilor Tomisului, arhiepiscopi și episcopi, prin participarea lor la Sinoadele ecumenice au vegheat permanent la păstrarea nealterată a învățăturii Sfinților Părinți ai Bisericii, operele acestora fiind folosite în oficierea slujbelor bisericești, în cateheză, existând preocuparea permanentă de a răspândi și transmite posterității aceste învățături” (p. 20, fără nici o notă bibliografică, deci plagiat evident!)

„Viața Sfântului Dionisie Exiguul a fost călăuzită de trei mari virtuți: credința ortodoxă, păstrată cu sfințenie până la sfârșitul vieții, smerenia inimii sale și dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele” (p. 5, fără notă bibliografică sau ghilimele!).

„Această perioadă de declin a literaturii patristice este fixată de cercetători pentru perioada de Răsărit de la Sfântul Chiril al Alexandriei și Teodoret de Cyr până la Sfântul Ioan Damaschin († 749), iar pentru Biserica de Apus de la Fericitul Augustin și Leon cel Mare până la Isidor de Sevilla († 636).

Viața și activitatea Sfântului Dionisie Exiguul s-au desfășurat în condițiile istorice ale Imperiului roman târziu, într-o profundă atmosferă misionară creștină. În această perioadă Mitropolia Tomisului avea 14 sau 15 eparhii constituite în conformitate cu legile de organizare bisericească promulgate încă din vremea împăratului Zenon, în anul 480” (p. 19).

Conducătorii eparhiilor Tomisului, arhiepiscopi și episcopi, prin participarea lor la Sinoadele Ecumenice au vegheat permanent la păstrarea nealterată a învățăturii Sfinților Părinți ai Bisericii, operele acestora fiind folosite în oficierea slujbelor bisericești, în cateheză, existând preocuparea permanentă de a răspândi și transmite posterității aceste învățături. În acest sens se

(p. 27)

Trei mari virtuți au împodobit viața Cuviosului Dionisie Exiguul: credința ortodoxă, păstrată cu sfințenie de-a lungul întregii vieți, smerenia inimii și dragostea față de Dumnezeu și de oameni. Despre

(p. 8, din Cuvântul Înainte al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române)

Această perioadă de declin a literaturii patristice este fixată de cercetători pentru Biserica din Răsărit de la Sfântul Chiril al Alexandriei și Teodoret al Cirului până la Sfântul Ioan Damaschinul († 749), iar pentru Biserica Apuseană de la Fericitul Augustin și Leon cel Mare până la Isidor de Sevilla († 636). Viața și activitatea Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul s-au desfășurat în condițiile istorice ale Imperiului Roman târziu, ale universalismului politic și filosofic greco-roman, dar și într-o profundă atmosferă misionară creștină. În această perioadă Mitropolia Tomisului avea 14 sau 15 eparhii constituite în conformitate cu legile de organizare bisericească promulgate încă din vremea împăratului Zenon, în anul 480. Dacă la sfârșitul secolului al V-lea și începutul celui

(p. 25)

Exemplele de acest gen pot continua. Nota de subsol 18 de la p. 19, care trimite la Arhim. Constantin Voicu, *Autori patristici în spațiul carpato-danubian până în sec. al IX-lea...*, p. 9, este preluată și ea ca atare din lucrarea lui Alexandru Moțoc, de la pagina 25. Domnul Achim C. Cosmin trezește aici impresia falsă că această notă de subsol i-ar aparține. În cel de-al doilea paragraf, D-l Achim C. Cosmin trimite prin nota bibliografică la cartea lui Alexandru Moțoc fără utilizarea însă a ghilimelelor de rigoare, ca și cum nu ar fi vorba despre un citat preluat întocmai. La p. 19, începând cu paragraful „Perioada a III-a... etc.”, se preia tot din volumul Pr. Moțoc (v. p. 24), așa cum se menționează în sesizare.

Modul defectuos al citării, paginile întregi de citate și cazurile evidente de plagiat indică asupra unei probleme structurale și nu adiacente a acestei teze de doctorat. Ținând cont de faptul că sesizarea privind pasajele menționate plagiate este îndreptățită, iar modul de redactare al tezei este deficitar, nerespectând standardele academice, considerăm că trebuie retras titlul de doctor în teologie.

Prof. univ. dr. Michael Fieger



Prof. univ. dr. Stefan Iloaie



Prof. univ. dr. Daniel Munteanu

